

Koraki v vzgoji, ki nosi upanje

■ **Slavi Snaj** je vzgojiteljica, ki je začela uvajati metodo in elemente pedagogike skupnosti po ideji Chiare Lubich v vrtcih v Srbiji, Makedoniji in Sloveniji. Je upokojena pedagoška vodja *Vrtca Sončni žarek*. Bogate pedagoške izkušnje dela z otroki, oblikovanja kolektiva, osebnotne rasti vzgojitelja in lika vodje vrtca ter snovanja pedagoškega projektne dela deli z nastajajočo mrežo vrtcev pedagogike skupnosti.

Veliko veselje je prevzelo naša srca, ko smo pred 15 leti odpirali Vrtec Sončni žarek. Vizija pedagogike skupnosti je takrat v nas budila neustavljivo željo in strast, da bi vzgajali nove ljudi, najmlajše generacije otrok, tiste, s katerimi se začne proces vzgoje in ki bodo jutri v svoji prihodnosti lahko živele za dobro svojega naroda in hkrati vsega človeštva.

Foto: Benedikt Lavrh

družbenega sistema, ki pomaga ohranjati družbeni red in je prenašalka družbenih vrednot. Kot takšna v sebi nosi moč in vizijo prihodnosti sveta. Pedagogika skupnosti želi človeku vrniti njegovo dostojanstvo in mu pri tem pomagati.

Chiara Lubich je ob podelitvi častnega doktorata iz pedagogike in psihologije (Lubich, 1999, 2000) v svoji misli poudarila, da je vsako človeško bitje dar. Ni pa dovolj, da je samo dar, obenem mora biti tudi darovalec, torej dar za druge.

Oba z ženo sva zaposlena v vrtcu in z veseljem ugotavljava, da je najin odnos v vrtcu na višji ravni. Ne samo drugim, tudi drug drugemu se zahvaliva, drug drugega nagovoriva s prijaznimi besedami, prosiva za pomoč, priskočiva itn. Doma pa je to še vedno drugače. Zato bi želela, da bi bilo čim manj teh odstopanj in da bi način, s katerim odnose gradimo v vrtcu, postal način življenja tudi med nami v družini.

V vrtcu izkušamo, da če oseba stopi na pot osebnotne rasti in tako živi, odkrije, da je dar, in to ji daje psihološko gotovost, ta pa daje smisel njenemu življenju in tudi moč, da gre lahko iz sebe, da živi, ljubi in gradi

skupnost. V tej medsebojni podelitvi in medsebojnem darovanju se lahko razvija in nastaja nova kultura in zaživijo vrednote. Primer: *Od nekdaj je v meni živo prepričanje, da mi vrtec (ne kot zgradba) z moralnega vidika pripada, zato vsak, še tako skrit kotiček v njem privlači mojo pozornost in ustvarjalnost, torej lahko postane del 'režiserjevega navdiha'. Zato mi je bilo in mi je naravno, da se lotim pometanja, pomivanja, urejanja prostorov in v vseh letih službovanja se nikoli nisem vprašala, ali je to moje delo. Metla, krpa ali kar koli drugega so zame vedno sredstvo oz. pot ljubezni do sodelavca, otrok, staršev, obiskovalcev vrtca. To mi pomaga, da lahko razumem drugega, da ga lahko spoštujem v težavnosti in naporu njegovega dela, hkrati pa doživljam veselje ob spreminjanju iste miselnosti v vzgojnem osebju, ki prav zato doživlja, da je vrtec mesto, kjer se romejajo medsebojni odnosi, s tem pa se udejanjajo, živijo in prenašajo vrednote ...*

Tako prihaja na površino psiho-pedagoški razvoj celovite osebnosti, kjer psihologija in pedagogika pridobivata na dinamičnosti, ki ju odpira tudi onostranstvu. In takrat se naša lastna volja usmerja v ljubezen do vsakega človeka.

Ljubezen je izziv za vzgojo v vrtcu. Zakaj?

Fromm pravi: »Ni mogoče doseči zadovoljstva v individualni ljubezni, če človek ni sposoben ljubiti svojega bližnjega brez resnične ponižnosti, poguma, vere in discipline. V kulturi, kjer so te vrline redke, je sposobnost ljubiti neizogibno izjemen dosežek. Torej zahteva znanje in trud.«

Takšno ljubezen, o kateri govorita Chiara Lubich in Erich Fromm, v svojem vsakda-

Zakaj pedagogika skupnosti?

Zato, ker v center vzgojnega delovanja postavlja človeško bitje, osebo. Osnovna človekova potreba je, da bi bil spoštovan in priznan kot edinstveno in neponovljivo bitje ter kot tak velik dar za vse človeštvo. Iz tega razumemo, da človeško bitje enostavno ni objekt, ki se ga lahko izkorišča, se z njim manipulira, se ga ponižuje ali razvrednoti. Človeštvo je v vsakem zgodovinskem obdobju na preizkušnji, da ne zamegli pogleda na vrednost človeškega bitja.

Z velikim spoštovanjem uporabljam besedo pedagogika, saj kot veda zavzema tisti del